

Jumalanpalvelus Vaasassa sunn. 24.4.2005

4. pääsiäisen jälk. sunn. (Cantate) – ”**Taivaan kansalaisena maailmassa**”

”**Me olemme pyhitetyt Jumalan Sanan totuudessa**”

Saarnateksti: Joh. 17:11-17 (2. vsk. ev.)

Luimme katkelman Jeesuksen ns. ylimmäispapillisesta rukouksesta. Tapahtuma sijoittuu kiirastorstain iltaan, hetkeä ennen Getsemaneen menoja. Jeesus tiesi kärsimystiensä jo alkaneen. Niin tämä rukous kuin koko Hänen opetustoimintansa oli tarkoituksenmukaista. Hänellä oli tehtävä, mitä varten Hän oli tähän maailmaan tullut. ”**Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot.**”¹ Jeesus tuli voittamaan synnin, kuoleman ja perkeleen vallan. Hänen sanansa ja tekonsa oli—ja on—opetuslasten sydänten ilon lähde. Jeesus sanoi: ”**ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään.**” (j. 13)

”**Pyhä Isä, varjele heidät nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut**” (j.11) ... ”**Kun minä olin heidän kanssansa, varjelin minä heidät sinun nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, ja suojelin heitä**” (j.12). Jumala lähetti Kristuksen. Jumalan tahto on yksi. Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat erillisiä persoonia, mutta He ovat yksi Jumala. Kristus tuli siksi sillanrakentajaksi—ihmisten ja Jumalan välien yhdistäjäksi—joka oli välttämätöntä yhteyden palauttamiseksi. Ihminen oli irtisanoutunut Jumalan ystävydestä. Jumalan rakkaus ihmiseen ei kuitenkaan sammunut, vaikkakin ihminen herätti Jumalan vihan, jonka alaiseksi hän myös joutui. Ei olisi meillä ihmisillä asiaa Jumalan valtaistuimen eteen, jos Hän itse ei avaisi tätä pääsyä meille Kristuksessa. Palaisimme Hänen pyhyytensä edessä ja kuolisimme Hänen vanhurskautensa ilmestyksessä. Jesaja kuvaus on yksi esimerkki Herran vihan ilmestymisestä: ”**Katso, Herran nimi tulee kaukaa, hänen vihansa leimuaa, ja sanikka savu tupruaa; hänen huulensa ovat täynnä hirmuisuutta, ja hänen kielensä on kuin kuluttava tuli. Hänen hengityksensä on kuin virta, joka tulvii ja ulottuu kaulaan asti; se seuloo kansakuntia turmion seulassa ja panee eksyttäväiset suitset kansojen suupieliin.**”² Meitä ihmisiä kohtaavista vaaroista kauhein lienee se, että tulisimme Kaikkivaltiaan Majesteetin eteen omassa syntisessä vanhurskaudessaamme, joka ei ole kuin saastaa³. Iankaikkinen kadotus olisi tällaisesta majesteettirikoksesta—taivaiden Kuninkaan häpäisemisestä—aivan oikea rangaistus. Hänen pyhyytensä ja majesteettinsa suuruus on mittaamaton, siksi myös Häntä vastaan rikkomisen ansaitsee mittaamattoman rangaistuksen. Jeesuksella—pyhällä, viattomalla, puhtaalla Jumalan Pojalla—on kuitenkin Isän nimi. Hänessä myös Jumalan viha on lepytetty. Kristus varjeli opetuslapsensa Isän nimessä. ”**Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus,**”⁴ kirjoittaa apostoli. Kristuksen veren tähden opetuslapset olivat suojassa Jumalan pyhältä ja vanhurskaalta vihalta. Tämä onkin se kaikkein tärkein asia. Muistammehan Jeesuksen sanat: ”**älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen jälkeen voi mitään enempää tehdä. [...] peljätkö häntä, jolla on valta tapettuansa syöstä helvettiin. Niin, minä sanon teille, häntä te peljätkö.**”⁵ Kun me Jumalan sanan perusteella tiedämme, että meillä Kristuksen veren tähden on anteeksiantamus ja rauha Jumalan kanssa, voimme myös ymmärtää, että Kristuksella on sydämen halu suojata omiaan myös ulkoisilta uhilta. Oikealla paimenen sydämellä Jeesus huolehtii omiensa varjeltumisesta iankaikkiseen elämään, jotteivät pahuuden voimat saisi heitä riistettyä pois ikuisen elämän turvalinnakkeesta. ”**En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta.**” (j.15) Jeesuksen tähden Isän nimi on turvallinen suoja. Jumalamme on turvalinnamme.

¹ 1. Joh. 3:8.

² Jes. 30:27,28.

³ Jes. 64:6.

⁴ 1. Tim. 2:5.

⁵ Luuk. 12:4,5.

Vähän aikaisemmin samana kiirastorstain iltana Jeesus oli muistuttanut opetuslapsilleen: **”Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut.”**⁶ Vapahtajamme sana oli puhdistanut opetuslapset—puhdistanut synnin syyllisyydestä; Jumalan sana oli välittänyt anteeksiantamuksen ja uudestisyntyttänyt heidät! Te **”olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta”**⁷, kirjoittaa Pietarikin 1. kirjeessään. Kristittyinä meidän alkuperämme ei ole maailmassa tai ihmisissä. Kristuskin sanoo uskovistansa, että he **”eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.”**⁸ Jumalan lapset ovat syntyneet vedestä ja Hengestä⁹ eli Jumalan sanasta, jossa Pyhä Henki on läsnä. Evankeliumi on armonväline, jonka kautta Jumala Pyhän Hengen voimassa uudestisyntyttää ihmisiä iankaikkiseen elämään. Kristuksen, joka on Seurakunta-ruumiin pää, alkuperä ei ole tässä maailmassa; myöskään kristittyjen, jotka ovat Seurakunta-ruumiin jäseniä, alkuperä ei ole tässä maailmassa, vaan Jumalassa. **”He eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole”** (j.16), kuulimme Vapahtajamme sanovan.

Jeesuksen opetuksesta pitää todellakin paikkansa, mitä Hän rukouksessaankin sanoi: **”puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään.”** (j.13) Jo Vanhan testamentin pyhät iloitsivat Jumalan sanasta ja evankeliumin lupauksesta. Daavid riemuiten kirjoittaa: **”Kuinka makeat ovat minulle sinun lupauksesi! Ne ovat hunajaa makeammat minun suussani.”**¹⁰ Saman kirkkaan todistuksen kohtaamme Uudessa testamentissa Jumalan sanan merkityksestä ja asemasta. Jumalan sana ei ole vain jotain ulkonaista tietoa tai informaatiota. Se on jotain enemmän. **”Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija”**¹¹. Jumalan sana on myös jumalallinen välikappale, jonka kautta Jumala toimii. KR33/38 käännös 2. Tim. 3:16:sta ei välitä ehkä koko sitä apostolin sanoman syvyyttä, joka kreikan kielessä on, kun se kääntää jakeen alun: **”Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta”**. Se voitaisiin kääntää jotenkin seuraavasti: *”Jokainen kirjoitus on Jumalan henkäyttämä”* eli ts. Koko Raamattu on Jumalan Hengen vaikutuksesta syntynyt ja Hän on sen sanat Henkensä kautta inspiroinut eli antanut ja vaikuttanut. Latinaksi tässä käytetäänkin juuri sanaa *”inspirat”*¹², josta myös sana inspiraatio on peräisin.

Saarnatekstimme päättyy Kristuksen sanoihin: **”Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus.”** (j.17) Kaikki Vanhan testamentin pyhätkin yhtyvät Daavidin tunnustukseen ja julistukseen: **”Sinun sanasi on kokonansa totuus”**¹³. Kenelläkään ihmisellä ei ole koskaan ollut oikeutta lisätä mitään Raamattuun, jos ei Jumala ole ensin sitä heille antanut. Ihmiset ja kirkko eivät ole päättäneet sitä, mikä on Jumalan sanaa ja mikä ei. Kirkko on *vain todennut* sen, mikä on Jumalan sanaa ja mikä ei sitä ole. Mutta mitään valintavaltaa Kirkolla ei ole. Meillä ei ole lupaa lisätä tai poistaa Jumalan sanasta pienintäkään kirjainta! Pyhä Henki varoittaa Raamatun alussa Mooseksen kautta ja Raamatun lopussa Johanneksen kautta kuten myös muuallakin mitään lisäämästä tai mitään pois ottamasta Jumalan sanasta. Tämä varoitus löytyy myös Raamatun ’keskeltä’. Sananlaskujen 30. luvussa sanotaan: **”Jokainen Jumalan sana on taattu; [...] Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän vaatisi sinua tilille ja ettet valhettelijaksi joutuisi.”**¹⁴ Jumalan sanasta löydämme hyvin voimakkaita varoituksia koskien asennettamme

⁶ Joh. 15:3.

⁷ 1. Piet. 1:22.

⁸ Joh. 1:13.

⁹ Joh. 3:5.

¹⁰ Ps. 119:113.

¹¹ Hebr. 4:12.

¹² ”omnis scriptura divinitus inspirat” (Latalainen Vulgata; 2. Tim. 3:16).

¹³ Ps. 119:160.

¹⁴ Sananl. 30:5,6.

Raamattuun. Mutta me löydämme sieltä myös ihanaa lohdutusta koskien Jumalan sanaa, sen luotettavuutta ja totuutta. Raamatun keskuksenahan on Vapahtajamme Jeesus Kristus! Jumalan sana on se väline, minkä kautta Jumala on meidän kanssamme tekemisissä. Ohi sanan meidän ei pidä etsiä yhteyttä Jumalaan. Jos näin teemme, löydämme kyllä jumalan, mutta tämä on se **”tämän maailman jumala”**, josta Paavali kirjoittaa, että hän on uskottomat **”niin sokaissut, ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista”**¹⁵. Maailma ei seiso meidän ihmisten tai meidän mielipiteidemme varassa. Jumala on totuus ja Hänen sanansa on totuus. Se mitä Hän sanoo on varmaa ja totta—se kestää ikuisuuteen toisin kuin maailmamme¹⁶. **”Ja hän, joka on Israelin kunnia, ei valhettele eikä kadu; sillä hän ei ole ihminen, että hän katuisi.”**¹⁷

Meidän pyhityksemme on Jumalan sanassa. Raamatun sanassa Jumalamme Kristus Jeesus tulee luoksemme. Tässä sanassa Pyhä Henki tarjoaa ja välittää meille uskolla omistettavaksi kaiken sen, minkä Jeesus on meille ansainnut: syntien anteeksiantamuksen, pelastuksen ja iankaikkisen elämän sekä täyden pyhyden. Jumala sanoo: **”Joka paikassa, mihin minä säädän nimeni muiston, minä tulen sinun tykösi ja siunaan sinua.”**¹⁸ Raamatusta opimme, että Jumala on itse läsnä sanassaan. Hän on jokaisen Raamatun sanan inspiroinut eli antanut, vaikuttanut ja tehnyt eläväksi sekä voimalliseksi Pyhän Henkensä kautta. Sanan lisäksi me luterilaisessa kirkossa tunnustamme kaksi Kristuksen asettamaa sakramenttia (kasteen ja Herran Pyhä Ehtoollisen), joissa Hän itse lupauksensa mukaan on läsnä. **”Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus”** (j.17). Opetuslapset olivat jo uudestisyntyneet Jumalan sanan voimasta. Kuitenkaan Jumalan sanan merkitys ei jää vain historiaan, uskoontulomme hetkeen. Jumalan sanassa—evankeliumissa— on se voima, joka ravitsee ja vahvistaa uskoamme. Jumalan laki ohjaa meitä kristittyjä Jumalan mielenmukaiseen elämään. Se johtaa meitä parannukseen niistä synneistä, joihin meissä vielä oleva syntinen luontomme meidät langettaa. Opetuslapset, Kristuksen Pyhä Seurakunta, on kutsuttu julistamaan Jumalan sanaa. Se sanoma totuudesta, joka on jumalallisen ilmoituksen kautta apostoleille ja profeetoille annettu. Se sanoma, joka on Jumalan Pyhän Hengen johdatuksessa kirjoitettu ja koottu Pyhään Raamattuun.

”Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä,” (j.14). Maailma vihaa valoa ja totuutta. Saatanan raivo Jumalan rakastamia kristittyjä kohtaan on suunnaton. Hän yllyttää myös maailmaa nousemaan Jumalan sanan totuuteen pitäytyviä kristittyjä vastaan. Historiasta voimme nähdä hänen erilaisia työtapojaan. Suoranainen ruumiillinen vaino. Kristittyjä on kidutettu, poltettu ja petojen ruoaksi heitetty. Kuitenkaan Jumalan sanan julistus ei lakannut, vaan Kirkko kasvoi entisestään. Vainon lisäksi saatana on aina tunkenut kirkkoon ja seurakuntiin valheenopettajia. Edelleenkin tämä on yksi pimeyden ruhtinaan oivallisimmista keinoista. Tuhota sisältäpäin. Koko repertuaari erilaisia harhaoppeja on saatanan voimasta marssitettu kristillisen kirkon tielle. Onpa ne vielä yleensä nousseet sen omasta keskuudesta. Näiden seurauksena me olemme saaneet esim. Athanasioksen uskontunnustuksen. Keskiäikana paavi ja hänen kirkkonsa olivat pimentäneet jo lähes kokonaan silloisen kristikunnan. Vuosisatojen saatossa evankeliumin sijaan oli tullut teko-opit. Jumalan armosta Eurooppa sai kuitenkin herätä vielä uskonpuhdistuksen kautta kuulemaan evankeliumia. Oikea opetus vanhurskauttamisesta kuului jälleen saarnastuoleista. Mutta jo oli saatanalla uudet suunnitelmat. Nyt hän iski Raamatun kimppuun. Valistuksenaikana ja modernissa yhteiskunnassamme Raamattua ei enää tunnustettu jumalalliseksi ja varmaksi totuudeksi, niin kuin uskonpuhdistuksen aikana tehtiin. Uudet maailmankatsomukset valtasivat alaa. Erilaisten tulkintojen varjolla yritettiin ja yhä yritetään selittää tyhjäksi Jumalan selvä totuuden sana. Kuka vetoaa järkeen, kuka ns. tieteeseen ja kuka omaan itseensä. Subjektivismi ja ”omat totuudet” ovatkin olleet kovin suosittuja viimeisten vuosien aikana. Tosiasia on kuitenkin, että tosiasiat eivät toisiksi muutu sillä, että me

¹⁵ 2. Kor. 4:4.

¹⁶ Matt. 24:35.

¹⁷ 1. Sam. 15:29, vrt. 4. Moos. 23:19 ja Tiit. 1:2.

¹⁸ 2. Moos. 20:24.

ehkä niin toivoisimme. Jumalan sana on edelleenkin se mikä se aina on ollut: *totuus*. Jos käänämme apostolisen ohjeen ylösalaisin ja alamme omalla langenneella järjellämme arvostelemaan Jumalan sanan totuudellisuutta—sen sijaan että koettelisimme omia ajatuksiamme Jumalan sanalla—olemme nousseet syyttämään Jumalaa ja korottaneet itsemme Hänen yläpuolelleen. Tiede ollakseen todellista ja rehellistä ei voi lähteä siitä lähtöasetelmasta, että Jumalaa ei ole. Jos näin tehdään—niin kuin viimeisten satojen vuosien aikana on usein tehty—silloin toimitaan kuin jänis, joka pistää päänsä pensaaseen ja toivoo sekä kuvittelee metsästäjän sillä katoavan perästensä että itse ummistaa silmänsä. Tokihan luonnontieteiden tutkimukset antavat oikeita tuloksia, kun niitä niiden omissa rajoissaan tutkitaan—uskottiinpa Jumalaan tai ei. Mutta kun niistä vedetään johtopäätöksiä, jotka joutuvat kosketuksiin perimmäisten kysymysten kanssa, kuten maailmankaikkeuden ja ihmisen alkuperästä, silloin joudutaan hakoteille.

Jeesuksen ylimmäispapillista rukousta on käytetty paljon väärin. Jeesuksen sanoja, ”**että he olisivat yhtä niinkuin mekin**” (j.11), on käytetty vastoin Hänen selvää tarkoitustaan, joka käy ilmi asiayhteydestään. Ykseys ilman totuutta on mahdotonta. Jonkinlainen yhteys tai konsensus on toki mahdollista, mutta todellinen yhteys, joka myös Isän ja Pojan välillä vallitsee, on mahdotonta niin kuin myös todellinen ykseyskin, jos totuus sivuutetaan. Jumalan sana on totuus. Kaikki hengellinen yhteyden hakeminen ilman Jumalan sanan totuudessa yksimielisyyden etsimistä on turhaa. Se on jopa vaarallista, sillä se ajaa ihmisiä yhä kauemmaksi totuudesta. Erottavista tekijöistä kun ei saa keskustella. Jumalan sana ei olekaan enää ratkaiseva ja ainut mitta opissa ja moraalissa. Tällainen Raamatun sivuuttava yhteyden etsiminen ilmenee monin tavoin. Yhteiskristillisuus ja ekumenia, jossa käydään yhteyden ja rakkauden nimissä totuudella kauppaa, sekä yli Jumalan sanan kävelevät kirkolliskokousten päätökset ovat eläviä—vai pitäisikö sanoa: kuolleita!—esimerkkejä todellisen ykseyden irvikuvista. Kun Raamattu ei ole enää korkein auktoriteetti, silloin perkele saa oivan tilaisuuden erilaisten vieraiden opetusten kylvämiseen. Tästä esimerkkinä kansankirkon opetus ja käytäntö pastorin viran avaamisesta naisille, vaikka Jumalan sana on täysin selvä tältä osin; vanhurskauttamisopista lipsuminen ja luopuminen yhteyden nimissä; luterilaisen tunnustuksen peittely ja häpeily siitä, että paavi on edelleenkin tosi Antikristus; kansankirkon piispojen ylistyspuheet paaville; parannussaarnasta pidättyminen julkisesti huoruudessa elävien ns. avoliittoparien kohdalla jne..

Jeesus sanoi menevänsä Isän tykö (j.13). Silti Hän ei ole jättänyt meitä yksin. Hän on lähettänyt Pyhän Hengen luoksemme. Ja onpa Hän edelleenkin keskellämme yhtä todellisesti, vaikkakaan ei samalla tavalla näkyvästi, kuin Hän oli apostolien keskellä. Hän vakuutti ylösnousemuksensa jälkeen omilleen: ”**Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti.**”¹⁹ Kun Hän näin on sanonut, silloin asia on myös niin kuin Hän on sanonut! Koko Pyhä Kolminaisuus on keskellämme siinä sanassa, joka on totuus ja jonka kautta me olemme saaneet uudestisyntyä ja jonka kautta me olemme myös pyhitetyt.

*Aamen!*²⁰

Vikaari, SLT, Vaasa (21.4.2005)

Jan-Erik Tiri

(teologinen tarkistus: pastori Juhani Viitala)

¹⁹ Matt. 28:20.

²⁰ 1900 (1844) sanaa.